

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมสังคม

วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

เลขที่ 52/437 หมู่บ้านเมืองเอก ถนนพหลโยธิน ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000

การสร้างต้นแบบของการช่วยเหลือที่สอดคล้องความต้องการและเป็นไปด้วยความถ่วงทั่ว

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ความเป็นมา

ปัจจุบัน กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จัดตั้งขึ้นเมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 มีเงินกองทุนสวัสดิการสะสมจนถึงปัจจุบัน 4 ล้านบาท มีสมาชิกจำนวน 2,388 คน

ในสถานการณ์ที่เผชิญกับการแพร่ระบาดของโควิด 19 ตั้งแต่ต้นปี 2563 จนถึงปัจจุบัน (เดือนกันยายน) สมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้รับผลกระทบทั้งการระมัดระวังในการควบคุมโรคติดต่อ การปิดเมือง การเว้นระยะห่างทางสังคม กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพลีน้อย ได้ร่วมกับกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรจัดตั้งในระดับชุมชนด้วยกัน สร้างสรรค์กิจกรรมช่วยเหลือผ่าน “คูป้องกันโควิด” ในวงเงินรวม 500,000 บาท โดยแจกให้สมาชิกของกองทุนสวัสดิการชุมชน มีมูลค่ารายละ 200 บาท เพื่อนำไปแลกซื้อสินค้า สิ่งของ เครื่องใช้จากร้านค้าในชุมชน ร้านสวัสดิการชุมชน

กิจกรรม

ในสถานการณ์ของการรับมือต่อการแพร่ระบาดของโควิด 19 กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลบางพลีน้อย ได้จัดให้บริการช่วยเหลือตามรายการบริการว่าด้วยการช่วยเหลือสมาชิกยามประสบภัย เป็นเจลล้างมือ แอลกอฮอล์ และหน้ากากอนามัย โดยระดมการบริจาคจากผู้บริจาคทั่วไปมาสมทบในการดำเนินงานนี้ด้วย เช่น เทศบาลบางพลีน้อย ทำการฉีดพ่นค่าเชื้อในในอาคารบ้านเรือนของสมาชิก และสหกรณ์บางพลีน้อย ที่ให้การอนุเคราะห์ข่าวสาร อาหารแห้ง น้ำมันพืช น้ำปลา สำหรับครอบครัวที่จำเป็นเร่งด่วนจำนวน 100 หลังคาเรือน

การสร้างสรรค์คูป้องกันโควิด

กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพลีน้อย จัดสรรวงเงินสำหรับคูป้องกันโควิด จำนวน 200,000 บาท รวมกับวงเงินของกลุ่มออมทรัพย์ อีกจำนวน 300,000 บาทรวมเป็น 500,000 บาท จัดทำเป็นคูป้องกัน จำนวน 2,500 ใบ ๆ ละ 200 บาท เพื่อช่วยเหลือครอบครัวของสมาชิกกองทุนสวัสดิการ ซึ่งมีอยู่จำนวน 2,388 คน และมีสมาชิกที่ประกอบไปด้วยผู้สูงอายุ เด็ก ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง ฯลฯ โดยให้สมาชิกที่ได้รับคูป้องกันไปซื้อสินค้าในร้านค้าสวัสดิการประจำหมู่บ้าน ในรายการที่ตนต้องการ (มีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวัน) และให้ร้านค้ารวบรวมคูป้องกัน ไปแลกเป็นเงินตามราคาของสินค้าแต่ละชนิดที่สมาชิกแต่ละรายซื้อไป จากกลุ่มออมทรัพย์ และ/หรือกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อหักล้างค่าใช้จ่าย และเป็นรายได้ของร้านค้าอีกลำดับหนึ่ง

ผลสำเร็จ

ในสถานการณ์โควิด กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลบางพลีน้อย ดำเนินงานทั้ง 3 แบบ คือ (1) ให้การช่วยเหลือตามบริการปกติของกองทุน (2) จัดบริการแบบสนองต่อสมาชิกที่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน 100 หลังคาเรือน (3) สร้างสรรค์กิจกรรมการช่วยเหลือแบบคูปองโควิดสำหรับสมาชิกทุกราย รายละ 200 บาท โดยให้ไปเลือกซื้อสินค้าจากร้านค้าสวัสดิการชุมชน ในรายการตามที่ตนเองมีความต้องการ

ความใหม่-ความสามารถ

การสร้างสรรค์กิจกรรมการช่วยเหลือแบบคูปองโควิด เป็นการสร้างสรรค์ความใหม่ของการช่วยเหลือต่อสมาชิกผู้ได้รับความเดือดร้อน ที่ไม่ใช่เป็นการช่วยเหลือแบบ “ถุงผ้าบริจาค” ที่มีสินค้าเหมือนกัน และไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ชีวิตของชุมชน เช่น การจัดการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั่วไป (มักจะเห็นได้จากข่าวที่ปรากฏในสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ) ในขณะเดียวกันก็เปลี่ยนจากการใช้งบเพื่อจัดหาสินค้าจากบริษัทห้างร้านแล้วนำมาจัดเป็นถุงผ้า ซึ่งมักจะเป็นโอกาสของนักธุรกิจ นักประมุขงานจากภาครัฐ จะเป็นผู้ฉวยประโยชน์และร่วมจัดการในรูปแบบดังกล่าว แต่ในกระบวนการจัดการของคูปองโควิด ทำให้สิ่งของในชุมชนช่วยเหลือคนในชุมชน ทำให้เกิดการไหลเวียนทั้งสิ่งของ เครื่องใช้ และกระแสการไหลเวียนก็ยังคงอยู่ในชุมชน จากกลุ่มออมทรัพย์ และจากกองทุนสวัสดิการชุมชน ไปยังร้านค้าสวัสดิการชุมชน

ผลต่อการเปลี่ยนแปลง

ความใหม่-ความสามารถที่เกิดจากการสร้างสรรค์คูปองโควิดข้างต้น ถือได้ว่าเป็นผลงานของความร่วมมือระหว่างองค์กรที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งกลุ่มออมทรัพย์ กองทุนสวัสดิการชุมชน และร้านค้าชุมชน ซึ่งต่างเป็นองค์กรในระดับชุมชนฐานรากทั้งสิ้น ที่มาพัฒนางานร่วมกัน เป็นการแสดงถึงความเข้มแข็งของการจัดองค์กร

การมีประสบการณ์ และความรู้เพียงพอที่จะรับผิดชอบในการจัดการตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญ
ของปัจจัยบ่งชี้ถึงความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกมิติหนึ่งได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

.....

สำนักประสานเครือข่ายสวัสดิการชุมชน
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
ตุลาคม 2563